

**ÖTV KANUNUNA EKLİ (I) SAYILI LİSTEDE YER ALAN MALLARIN
İTHALİNDE GÜMRÜK İDARESİNCE ALINAN TEMİNATIN ÖTV VE DİĞER
VERGİ BORÇLARINA MAHSUBUNA İLİŞKİN UYGULAMA HK.**

Belge türü	Genel Yazı
Kanun	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU
Tarih	27.06.2011

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.07.1.GİB.0.06.59-010.06.01-37

Konu : ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan malların ithalinde gümrük idaresince alınan teminatın ÖTV ve diğer vergi borçlarına mahsubuna ilişkin uygulama

.....VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

.....VALİLİĞİNE

(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğü)

Başkanlığımıza intikal eden olayların değerlendirilmesi sonucunda 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan malların ithalatı sırasında ithalatçı mükellefler tarafından gümrük idaresine verilen teminatların, bu mükelleflerin ÖTV'den kaynaklı vergi borçlarına veya diğer vergi borçlarına mahsubuna yönelik taleplerinin değerlendirilmesine yönelik olarak uygulama birliğinin sağlanması için aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun görülmüştür.

Bilindiği üzere ÖTV Kanununun 1 inci maddesinde bu Kanuna ekli (I) sayılı listedeki malların ithalatçıları veya rafineriler dâhil imal edenler tarafından teslimi ile ÖTV uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tâbi tutulmuştur. Kanunun 3 üncü maddesi hükmü uyarınca (I) sayılı listede yer alan mallar için vergiyi doğuran olay, yurtiçi teslimlerde veya teslim sayılan hallerde meydana gelmektedir. Ayrıca Kanunun 16/4 üncü maddesi hükmünce, (I) sayılı listedeki malların ithalinde ödenecek ÖTV'ye karşılık olmak üzere türü, tutarı ve çözümüne ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığınca belirlenmek suretiyle teminat alınmaktadır.

Kanunun 16/4 üncü maddesinde düzenlenen teminatın alımı ve çözümüne ilişkin açıklamalar ise 1 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinin 9 ve 15 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğleri ile değişik (16.3) ve (16.4) numaralı bölümleri, 18 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinin (4.1.2) ve (5.3) numaralı bölümleri ile 19 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği'nin (5) ve (6) numaralı bölümlerinde yapılmıştır.

ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listedeki mallar için ithalat sırasında teminat alınmasının amacı, ithali ÖTV'nin konusuna girmeyen bu malların yurt içerisinde kullanılması veya teslim edilmesi halinde beyan edilip ödenmesi gereken ÖTV'nin güvence altına alınmasıdır. Bu nedenle asıl olan öncelikle teminata konu verginin ödenmesi, bu ödeme mukabilinde ise teminatın çözülmesidir.

Teminat mektupları kamu kuruluşlarına veya özel bir kuruluşa ya da bir kişiye karşı bir işin yapılması, bir borcun ödenmesi, bir taahhüdün yerine getirilmesi için müteahhit veya borçlu lehine bankanın belli bir para için kefil olduğunu göstermekte ve bu mektuplar hangi iş için veya hangi konuda verilmiş ise üzerinde yazılı şartlar dahilinde paraya çevrilebilmekte, teminat istenmesini gerektiren durum ortadan kalktığında da teminatın iade edilmesi gerekmektedir. Teminat mektuplarının ancak lehdarın taahhüdünü yerine getirmemesi halinde ve yalnızca muhatabın talebi üzerine paraya çevrilebilmeleri mümkün bulunduğundan söz konusu mektuplar kıymetli evrak vasfı taşımazlar ve haczedilemezler.

6183 sayılı Kanunun "Cebren Tahsil ve Şekilleri" başlıklı 54 üncü maddesi uyarınca, ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacaklarının tahsil dairesince cebren tahsil olunması gerekmektedir. Cebren tahsilin ise amme borçlusunca tahsil dairesine teminat göstermiş olması halinde teminatın paraya çevrilmesi veya kefilin takibi, amme borçlusunun borcuna yetecek miktardaki mallarının haczedilerek paraya çevrilmesi ya da gerekli şartlar bulunduğu takdirde borçlunun iflasının istenmesi şeklindeki cebren tahsil yöntemlerinden borçlunun durumuna uygun olanının seçilmesi suretiyle uygulanması gerekmektedir.

Ayrıca aynı Kanunun "Teminatlı Alacaklarda Takip" başlıklı 56 ncı maddesine göre, karşılığında teminat gösterilmiş bir amme alacağının vadesinde ödenmemesi halinde borcun 7 gün içinde ödenmesi gerektiğinin, aksi halde teminatın paraya çevrileceği veya diğer yollarla tahsiline devam olunacağının borçluya bildirilmesi gerekmektedir. Bu bildirimle rağmen borcun 7 gün içinde ödenmemesi durumunda, teminatın bu Kanun hükümleri çerçevesinde paraya çevrilmesi suretiyle amme alacağının tahsili

sağlanacaktır.

Söz konusu madde hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacaklarının tahsil dairesince cebren tahsil edilmesi gerekmekte olup amme borcuna karşılık teminat gösterilmiş ise cebri takip işlemlerine teminatların paraya çevrilmesi suretiyle başlanması gerekmektedir. Teminatın paraya çevrilebilmesi için ise amme borçlusuna "7 gün içerisinde borcunu ödemesi aksi halde teminatın paraya çevrileceği veya diğer şekillerle cebren tahsile devam edileceği" hususunun bir yazıyla bildirilmesi ve yazının tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde borcun ödenmemiş olması gerekmektedir.

Yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde, ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan malların ithalatı sırasında söz konusu mallar için gümrük idaresine verilen banka teminat mektubu veya nakit Türk Lirası teminatın bu Kanunun uygulamasından kaynaklı vergi borçları ile diğer vergi borçlarına mahsubuna yönelik olarak teminat çözümü işlemlerinin ilgili vergi dairelerince aşağıdaki esaslara göre yapılması gerekmektedir.

I) ÖTV Uygulamalarından Kaynaklı Vergi Borçlarına Mahsubu İçin Yapılacak İşlemler:

a) Banka teminat mektubu verilmiş olması

ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı liste kapsamında ithal edilerek yurt içerisinde kullanılan veya teslim edilen mallarda ÖTV'ye ilişkin yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmemesi veya ödenmesi gereken verginin yasal süresinde ödenmemesi halinde ilgili vergi dairesince, vadesi geçmiş ÖTV borçlarının 7 gün içinde ödenmesini aksi takdirde söz konusu verginin hesaplanmasına esas teşkil eden malların ithali sırasında gümrük idaresine verilen teminatın paraya çevrilmesi suretiyle vergi borcunun (bu borca ilişkin gecikme zammı ve varsa gecikme faizi ve vergi cezaları dahil) tahsilinin gerçekleştirileceği hususunun mükellefe bir yazı ile bildirilmesi, yazının tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde borcun ödenmemesi halinde de, teminatı elinde bulunduran gümrük müdürlüğünden teminat mektubunun paraya çevrilerek söz konusu vergi borcuna karşılık gelen tutarın vergi dairesi müdürlüğü hesabına aktarılmasının istenilmesi gerekmektedir. Söz konusu teminatın vergi borcunu karşılayamaması halinde ise kalan kısım için 6183 sayılı Kanuna göre gerekli takip ve tahsil işlemlerinin yapılması gerektiği tabiidir.

b) Nakit Türk Lirası teminat verilmiş olması

ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı liste kapsamında ithal edilerek yurt içerisinde kullanılan veya teslim edilen mallarda ÖTV'ye ilişkin yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmemesi veya ödenmesi gereken verginin yasal süresinde ödenmemesi halinde ilgili vergi dairesince, vadesi geçmiş ÖTV borçlarının 7 gün içinde ödenmesini aksi takdirde söz konusu verginin hesaplanmasına esas teşkil eden malların ithali sırasında gümrük idaresine Türk Lirası olarak verilen teminattan vergi borcunun (bu borca ilişkin gecikme zammı ve varsa gecikme faizi ve vergi cezaları dahil) tahsilinin gerçekleştirileceği hususunun mükellefe

bir yazı ile bildirilmesi, yazının tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde borcun ödenmemesi halinde de, teminatı elinde bulunduran gümrük müdürlüğünden teminat olarak alınan paradan söz konusu vergi borcuna karşılık gelen tutarın vergi dairesi müdürlüğü hesabına aktarılmasının istenilmesi gerekmektedir. Söz konusu teminatın vergi borcunu karşılayamaması halinde ise 6183 sayılı Kanuna göre gerekli takip ve tahsil işlemlerinin yapılması gerektiği tabiidir.

II) Diğer Vergi Borçlarına Mahsubu İçin Yapılacak İşlemler:

Teminata konu ÖTV'ye ilişkin bir borcun bulunmaması ve teminatın çözülebilir bir aşamaya gelmesi durumunda;

a) Banka teminat mektubu verilmiş olması

ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan malların ithalatı sırasında gümrük idaresine verilen banka teminat mektupları verildikleri amaç dışında kullanılamayacağından bunların söz konusu mükelleflerin diğer vergi borçlarına mahsup edilmesi ve haczedilmesi mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla bahse konu mükelleflerin ÖTV mevzuatında düzenlenmiş uygulamalar kapsamında ithalatları sırasında vermiş oldukları teminat mektuplarının paraya çevrilerek diğer vergi borçlarına mahsubuna ilişkin taleplerinin reddedilmesi gerekmektedir.

b) Nakit Türk Lirası teminat verilmiş olması

Mükelleflerin ÖTV'ye ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmiş olmaları ve talepte bulunmaları halinde nakit teminatların ÖTV dışında kalan diğer vergi borçlarına mahsubu için vergi dairesi hesaplarına aktarımı mümkün bulunmaktadır. Söz konusu mükelleflerin, herhangi bir taleplerinin olmaması halinde ise ilgili vergi dairesince nakit teminatı elinde bulunduran gümrük müdürlüğüne 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi uyarınca gönderilecek haciz bildirisi ile söz konusu amme alacaklarının takip ve tahsilinin yapılması gerekmektedir.

Bu durumlarda ödeme tarihi, gümrük müdürlüğü tarafından vergi dairesi hesaplarına gönderilen paraya ilişkin Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddelerine istinaden hazırlanan muhasebe işlem fişinin düzenlendiği tarih olacaktır.

III) Özellikli Durumlar:

ÖTV Kanununun 8/1. maddesinde tecil-terkin uygulaması kapsamında kullanılmak üzere ithal edilen, bu uygulamada ÖTV'ye ilişkin yükümlülüklerini süresi içinde yerine getiren ancak yararlanmış olduğu uygulamanın usul ve esaslarına aykırı hareket ettiğine dair hakkında tespit bulunan mükelleflerin, gümrük idaresine verilen teminatlarının çözümü işlemlerinin yapılabilmesi için gerekli olan (EK:12) bildirim formunun ilgili vergi dairelerince düzenlenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu durumda söz konusu mallara ilişkin teminat çözümü işlemlerinin ilgili vergi dairesince yapılacak değerlendirme veya mükellef incelemeye sevk edilmişse inceleme sonucuna göre bu genel yazının (I) veya (II) numaralı bölümlerinde yer alan açıklamalar çerçevesinde yerine getirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan ÖTV Kanununun 8/1. maddesinde tecil-terkin uygulaması kapsamında kullanılmak üzere yurt içerisinde satın alınan mallarla ilgili olarak ÖTV'ye ilişkin yükümlölüklerini süresi içinde yerine getirmeyen mükelleflerin teminat çözümü işlemlerinin, satıcıların ÖTV yönünden bağlı bulundukları vergi dairelerince alıcıların vergi dairelerine niyabeten yaptırılması gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Mehmet KILCI

Bakan a.

Gelir İdaresi Başkanı